

ת"פ 3518/04/20 - מדינת ישראל נגד בנימין פרידמן

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 3518-04-20 מדינת ישראל נ' פרידמן

בפני כבוד סגן הנשיא ירון מינטקביץ

בעניין: מדינת ישראל

ע"י עו"ד ספיר רחמים

המאשימה

נגד

בנימין פרידמן

ע"י עו"ד רפאל שטוב

הנאשם

גזר דין

רקע

הנאשם הורשע לאחר שמיעת עדויות בעבירות של תקיפת שוטר, הפרעה לשוטר וסירוב להוראת פיזור התקהלות (עבירה על תקנה 2(ב) לתקנות שעת חירום (אכיפת צו בריאות העם (נגיף קורונה החדש)) (בידוד בית והוראות שונות) (התש"ף-2020)) (להלן: **התקנות**). וכך נקבע בהכרעת הדין:

ביום 31.3.20, במהלך תקופת הסגר שהוטל בשל התפרצות נגיף הקורונה, פעלו כוחות משטרה במספר בתי כנסת ברמת בית שמש, על מנת לאכוף את התקנות וחקיקת החירום שהיו בתוקף אותה העת.

הנאשם, יחד עוד עשרות אנשים, השתתף בהתקהלות בה מחו המתקהלים נגד פעילות המשטרה, וקצינים מתחנת משטרת בית שמש הורו למתקהלים לעזוב את המקום. חלק מהמתקהלים צייתו להוראות השוטרים ועזבו את המקום, אך הנאשם נשאר שם עם אנשים אחרים, אשר צעקו לעבר השוטרים וקיללו אותם, וקצין משטרה הורה להם פעם נוספת לעזוב את המקום.

הנאשם לא עזב את המקום אלא התקרב לעבר השוטרים. קצין משטרה הורה לו לעזוב והזהיר אותו כי אם יתקרב לשוטרים יעצר. חרף זאת הנאשם חזר אל השוטרים, ביקש כי יעצרו אותו וקילל אותם.

השוטרים המשיכו בפעילותם ונכנסו לבית כנסת נוסף, שם היו מתפללים אשר התקהלו בניגוד להוראות. השוטרים הורו למתפללים ולמתקהלים אחרים שהגיעו למקום, ובהם הנאשם, לעזוב את המקום והטילו קנסות על אלו שלא צייתו להוראה.

הנאשם צעק על השוטרים וקילל אותם, ובין היתר כינה אותם "**נאצים**" ואת השוטרים כינה "**שיקסע**" ו- "**נביילה**" והשמיע קולות יריקה. כמו כן, הנאשם התסיס מתקהלים אחרים וקרא להם שלא להשמע להוראות השוטרים ולא לעזוב את המקום. מספר שוטרים ביקשו מהנאשם לעזוב את המקום והוא סרב ועל כן נעצר. לאחר מעצרו של הנאשם, מספר שוטרים הקיפו אותו, על מנת למנוע מהקהל למלט אותו מהמקום, והנאשם המשיך לצעוק ולקלל, והשמיע

קולות יריקה.

שוטרת בשם שחר שעמדה במרחק של כמטר מהנאשם בקשה ממנו להרגע. בתגובה ירק הנאשם לעבר השוטרת ורוקו פגע בחולצתה.

לאחר מעצרו של הנאשם השוטרים ניסו לעטות על פניו מסכה ולהכניסו לניידת, והוא המשיך להקשות עליהם וסרב להכנס לניידת. כאשר הובא הנאשם לתחנת המשטרה הוא סרב להזדהות ואמר כי הוא מפר את הוראות הצו, כי השוטרים לא מאפשרים לו להתפלל במניין.

עמדות הצדדים

ב"כ המאשימה עמדה על הערכים המוגנים של העבירות בהן הורשע הנאשם. בטיעונה התייחסה לכך שהנאשם התסיס אחרים שלא להישמע להוראות השוטרים ולכך שהעבירות בוצעו בתקופה של סגר כללי שכלל הגבלות תנועה והתקהלות, שנועדו לשמור על בריאות הציבור ולכך שהנאשם ירק על שוטרת באופן שיכל להפיץ מחלה. לאור אלה ביקשה לקבוע כי מתחם העונה ההולם הוא מאסר לתקופה שבין שלושה חודשים ועד שנה. לעניין קביעת העונש בתוך המתחם טענה, כי לחובת הנאשם הרשעות קודמות וגם מאסרים מותנים לא הרגיעו אותו מביצוע העבירות וכי הוא לא הביע חרטה על מעשיו. לאור אלה ביקשה למקם את עונשו של הנאשם בשליש העליון של המתחם וביקשה להפעיל שלושה מאסרים מותנים שלחובתו באופן מצטבר, כך שסך הכל יושתו עליו 18 חודשי מאסר בניכוי ימי מעצרו וכן קנס ופיצוי לשוטרת.

ב"כ הנאשם הפנה לנסיבות ביצוע העבירה ובכללן העובדה שמדובר במקרה תקדימי בו לראשונה נסגרו בתי כנסת על ידי שוטרים. לטענת הסניגור, המשטרה התנהלה באופן זדוני ושוטרות בלבוש לא צנוע נשלחו לבתי הכנסת, למרות האיסור ההלכתי על כך, וגררו מתפללים עטופי טלית ותפילין, והכל בכוונה להתסיס את הקהל. אם בכך לא די, ב"כ הנאשם השווה את התנהלות השוטרים ל"מחנה ריכוז" - לא פחות - אך חזר בו מהשוואה לאחר הערת בית המשפט.

לעניין נסיבות המעשים מושא כתב האישום טען הסניגור, כי הנאשם "נקלע שלא מרצונו ושלא מטובתו אל תוך אירוע חד פעמי" שעה שהלך לבית הכנסת. עוד טען, כי הנאשם לא קרא לשוטרים "נאצים", אך אמר כי הנאשם מצר על ביטויים שהשמיע. לעניין התקיפה טען, כי היא אינה חמורה שכן מדובר ביריקה שלא כוונה לשוטרת וכי אין פסיקה הקובעת עונש מאסר על מעשה דומה. בתוך כך, הפנה לפסיקה ממנה ביקש ללמוד כי רגש דתי מהווה נסיבה מקילה הקשורה בביצוע העבירה וציין ש"המניע היחידי למעשיו (של הנאשם, י.מ.) היה המחזה שראה ובו מגרשים יהודים בעת עומדם בתפילה בבתי הכנסת, נועלים את בתי הכנסת ומשאירים אותם שוממים...". לעניין העבירה על התקנות (סירוב להוראת פיזור) ביקש להתחשב בכך שהנאשם הורשע בעבירה חדשה, המהווה עבירה מנהלית.

ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה למקרים שלשיטתו דומים למקרה שלפני או חמורים ממנו, בהם נגזרו עונשים מקלים וביקש לקבוע כי מתחם העונש ההולם נע בין הרשעה למאסר מותנה של 3 חודשים.

בנוסף טען הסניגור, כי זכויות של הנאשם נפגעו והוא הושפל והותקף על ידי השוטרים, אשר ניסו לעטות עליו מסיכה בלא סמכות, הכניסו אותו בכח לניידת המשטרה וביצעו עליו חיפוש לא חוקי.

לעניין הרשעותיו הקודמות של הנאשם, טען בא כוחו, כי מעשיו של הנאשם, אז והיום, הם בגדר התנגדות פסיבית הנובעת ממניע אידאולוגי. כמו כן טען, כי המאסרים המותנים שהושתו על הנאשם בעבר הוכיחו את עצמם שכן הוא

נמנע מלבצע עבירות תקופה ממושכת, סמוכה לתקופת סיום התנאי.

לסיום ביקש ב"כ הנאשם להסתפק בתקופת מעצרו והתקופה בה שהה במעצר בית, ולהאריך את המאסרים המותנים שלחובתו.

הנאשם ביקש רחמים על משפחתו ועל סביבתו.

מתחם העונש ההולם

בעת התפרצות נגיף הקורונה, נקלעה המדינה - והעולם כולו - למצב מורכב וחסר תקדים, של מגפה חדשה ולא מוכרת, המתפשטת במהירות ומפילה קרבנות בכל עבר. על מנת לעכב את קצב התפשטות המגפה נקבעו בחקיקת משנה ותקנות שעת חרום כללים והנחיות, שכללו הגבלת התקהלויות ושמירה על ריחוק חברתי, למרות מחיר של פגיעה בחלק מזכויות הפרט, ובהן חירות התנועה וחופש הפולחן.

ביום הארוע הגיעו שוטרים לבתי כנסת בעיר בית שמש, על מנת לאכוף את הכללים וההנחיות שהיו בתוקף אותו היום, אשר כללו סגר ואיסור על התקהלות, לרבות בתוך בתי כנסת, למעט חריגים שנקבעו. הנאשם ואחרים ביקשו למחות על פעילות השוטרים, והנאשם בחר לבטא את המחאה בכך שהטיח בשוטרים קללות קשות, ובכלל זה כינה אותם "נאצים" ואת השוטרים כינה "שיקסע" ו"נביילע", התסיס את המתקהלים שהיו במקום ועודד אותם שלא לציית להוראות השוטרים, ועל כן נעצר. גם לאחר שנעצר המשיך הנאשם לקלל את השוטרים, השמיע קולות גריפת רוק ויריקה, ולבסוף ירק על אחת השוטרים וכמות רוק קטנה פגעה בחולצתה.

מדובר בהתנהגות בריונית ופורעת חוק, אשר לא ניתן לקבלה או לגלות כלפיה סובלנות או סלחנות. אמנם יריקה אינה גורמת לחבלה או מכאוב, אך יש בה השפלה וביזוי. מעבר לכך, בשל מגפת הקורונה יריקה כרוכה גם בסיכון בריאותי.

הנאשם ליווה את מעשיו בקללות קשות שהטיח בשוטרים - וכבר הערתי בהכרעת הדין שניתן היה לייחס לו גם עבירה של העלבת עובד ציבור, על כך שכינה את השוטרים "נאצים" - מהקללות הקשות ביותר שניתן להטיח בלובש מדים (ולמעשה בכל אדם). מי שמכנה שוטר "נאצי" פוגע לא רק בשוטר, אלא גם מזלזל בזכרם של נרצחי השואה ובסבלם של שורדיה. ההקבלה שיצר הנאשם בין המרצחים שביקשו להשמיד את בני עמנו ורצחו מליוני בני אדם חפים מפשע ובין שוטרים שבאו לאכוף את החוק שנועד לשמור על בריאות הציבור אינה נתפסת בעיני.

גם בימי שגרה מלאכתם שם השוטרים היא קשה, שוחקת, וכפוית טובה, וכרוכה בחיכוך מתמיד עם אוכלוסיה קשה, לא אחת תוך עמידה בסיכון - ועל אחת כמה וכמה במצב החרום השורר בשנה האחרונה. לא ניתן לקבל, כי שוטרים יבצעו את מלאכתם כשהם חשופים לקללות, יריקות, ביזוי והשפלה מצד פורעי חוק דוגמת הנאשם - ובימים אלו הדברים מקבלים משנה תוקף.

רבות נאמר על החשיבות שבהגנה על שוטרים והצורך בהרתעה על מנת למנוע פגיעה בהם. ר' למשל ע"פ 3236/98 אבו דריס נ' מדינת ישראל (1998):

"מה שנראה בעיני חמור ומחריד כאחד הוא עצם הרעיון שאזרחים מרשים לעצמם לתקוף שוטרים במהלך מילוי תפקידם, לא בשל מעשה התגרות או מעשה בלתי חוקי שעשו השוטרים, אלא בשל עצם העובדה שהשוטרים רצו לבצע את תפקידם. שוטרי משטרת ישראל נמצאים בחזית המאבק

בפשע, לרוב בגופם ממש. לעתים הם מסכנים את חייהם ברצותם למלא את תפקידם כראוי. ביקורת שגרתית של שוטרי סיור ביחס למכונית חשודה היא דבר יום ביומו, ואין להעלות על הדעת שינסו להפריעה באמצעים אלימים הפוגעים בגופם של השוטרים ומסכנים את בריאותם".

ר' גם ע"פ הייב נ' מדינת ישראל 8704/08:

"מעשיהם של המערערים, שכללו איומים ותקיפה של שוטרים הממלאים תפקיד ציבורי על פי דין הינם בבחינת התנהגות פלילית חמורה ושלוחת כל רסן, אשר קוראת תיגר על אושיות שלטון החוק תוך התעלמות מופגנת מנורמות התנהגות ראויות שיש להקפיד עליהן"

במיוחד הדברים אמורים במקרה שלפני: בעת התפרצות המגפה נקראו השוטרים לבית שמש על מנת לאכוף כללים והנחיות אשר נועדו להגן על בריאותה ושלומה של האוכלוסיה החיה שם, ובהם קהילתו של הנאשם - ואף הנאשם עצמו - תוך שהעמידו עצמם בסיכון של חשיפה לנגיף. "התודה" לה זכו השוטרים מהנאשם וחבריו היא קללות ועלבונות, והנאשם הגדיל עשות מכולם בכך שהפריע לשוטרים למלא את תפקידם, עודד אחרים להפר חוק, ירק על שוטרת והקשה על השוטרים גם לאחר מעצרו.

לא מצאתי כל בסיס לטענות הקשות שהטיח ב"כ הנאשם כנגד השוטרים אשר פעלו במקום, כאילו באו במטרה למנוע לימוד תורה ולחלל בתי כנסת - נהפוך הוא. מן הראויות עולה כי השוטרים פעלו באופן מידתי והולם על מנת לאכוף את החוק ושמרו על איפוק והתנהלות מכובדת, למרות שנתקלו בהתנגדות עזה מצד חלק מתושבי המקום. והמעט שניתן לומר על הטענה שהמשטרה שלחה בזדון לבתי הכנסת שוטרים בלבוש לא צנוע על מנת ליצור פרובוקציה ולהתסיס את הקהל, הוא שמוטב היה להמנע ממנה ויש להצטער על כך שעלתה.

עיינתי בפסקי הדין עליהם ביקש ב"כ הנאשם להסתמך, ולא ראיתי כי ניתן ללמוד מהם דבר לגבי מתחם העונש ההולם במקרה שלפני. פסקי הדין נגעו למקרים אשר נסיבותיהם שונות מאלו של המקרה שלפני, וחלקם אף ניתן לפני חקיקתו של תיקון 113 לחוק העונשין.

לסיכום פרק זה אומר, כי מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם נע בין מאסר של מספר חודשים, שניתן לשאת בו בעבודות שירות ועד עשרה חודשי מאסר.

נסיבות שאינן קשורות לעבירות

הנאשם ילד 1972, נשוי ואב לשנים עשר ילדים. לחובתו שש הרשעות קודמות, שכולן ממין העניין:

א. בשנת 2010 הורשע הנאשם בהפרעה לשוטר, השתתפות בהתפרעות והפרת הוראה חוקית ונדון לארבעה חודשי מאסר על תנאי.

ב. ביום 1.6.17 הורשע הנאשם בעבירות של תקיפת שוטר, גרימת חבלה חמורה והשתתפות בהתפרעות ונדון לשמונה חודשי מאסר בפועל ושמונה חודשי מאסר על תנאי, שלא יעבור עבירות של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות או הפרעה לשוטר שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר (ת"פ 48294-01-17).

ג. ביום 18.6.17 הורשע הנאשם בהפרעה לשוטר והסגת גבול ונדון לארבעה חודשי מאסר על תנאי, שלא

יעבור עבירות של הפרעת שוטר או הסגת גבול למשך שנתיים (ת"פ 55063-01-17 בצירוף ת"פ 48599-01-17).

ד. ביום 26.6.17 הורשע הנאשם בהתפרעות ונדון לשלושה חודשי מאסר על תנאי, שלא יעבור עבירה של הפרעה לשוטר למשך שלוש שנים (ת"פ 48651-01-17).

ה. ביום 4.7.17 הורשע הנאשם בהפרעה לשוטר ונדון למאסרים מותנים: ארבעה חודשי מאסר יעבור עבירת אלימות שהיא פשע למשך שלוש שנים וחודשיים מאסר על תנאי, שלא יעבור עבירת אלימות שהיא עוון או הפרעה לשוטר במשך שלוש שנים (ת"פ 48577-01-17).

ו. ביום 19.7.17 הורשע הנאשם בעבירות של התנהגות העלולה להפר את שלום הציבור והפרעה לשוטר ונדון לשלושה חודשי מאסר על תנאי, שלא יעבור עבירה של הפרעה לשוטר או התנהגות העלולה להפר את שלום הציבור למשך שלוש שנים (ת"פ 5552-03-17).

מטיעוני ב"כ הנאשם ומראיות שהציג, עולה כי הנאשם סובל מבעיה רפואית, לגביה לא ארchiב על מנת שלא לפגוע בפרטיותו.

מעדותו של עד ההגנה, הרב מרדכי הולצמן, עולה כי הנאשם מעורב רבות בחיי הקהילה, ותורם מזמנו ומרצו לטובת ילדים הזקוקים לעזרה וכן למען הכלל, ונתן לכך מספר דוגמאות.

מאסרים מותנים שלחובת הנאשם

ב"כ הנאשם טען, כי שניים מהמאסרים המותנים שהוטלו על הנאשם אינם בני הפעלה: לגבי ת"פ 5552-03-17 טען, כי בגזר הדין לא צוינו עבירות התנאי, ועל כן לא ניתן להפעילו. לגבי ת"פ 48577-01-17 טען, כי התנאי חל רק על עבירות אלימות כנגד הגוף, ואילו היריקה פגעה בבגדיה של השוטרת, ועל כן לא מדובר בעבירה המפעילה את המאסר המותנה. לא מצאתי ממש בשתי הטענות:

אכן, בת"פ 5552-03-17 לא צוינו בגזר הדין מיום 19.7.17 מהן עבירות התנאי. עם זאת, לאחר שניתן גזר הדין המאשימה הגישה בקשה מוסכמת לתיקונו, וביום 30.7.17 תוקן גזר הדין ונקבע מפורשות כי עבירות התנאי הן הפרעה לשוטר והתנהגות העלולה להפר את שלום הציבור. משכך, הפגם תוקן והמאסר המותנה הוא בר הפעלה בשל הרשעת הנאשם.

התקשיתי לרדת לעומקה של הטענה, כי גזר הדין בת"פ 48577-01-17, בו הוטל מאסר על תנאי של חודשיים בגין עבירות אלימות נגד הגוף אינו בר הפעלה, משום שהיריקה פגעה בחולצתה של השוטרת ולא בגופה. הטענה כי יריקה הפוגעת בבגד אינה מהווה תקיפה כבר נדונה ונדחתה בהכרעת הדין והנאשם הורשע בעבירת תקיפת שוטר. מעבר לכך, המאסר המותנה באותו תיק הוא גם בשל הפרעה לשוטר, והנאשם הורשע בעבירה זו.

ב"כ הנאשם התייחס גם לכך שהעבירות בהן הורשע הנאשם בוצעו סמוך לתום תקופת התנאי - אך עניין זה אינו נוגע לעצם הפעלת האסרים המותנים, אלא לשאלת אופן הפעלתם.

מנגד ראיתי להעיר, כי המאשימה לא בקשה להפעיל מאסר מותנה של שמונה חודשים שהוטל על הנאשם ביום 1.6.17

בת"פ 48294-01-17, למרות שאחת מעבירות התנאי שבגזר הדין היא הפרעה לשוטר, למשך שלוש שנים מיום שחרורו של הנאשם מהמאסר שנגזר עליו באותו תיק, ולכאורה ניתן היה להפעיל גם מאסר זה. עם זאת, משהמאשימה לא בקשה להפעיל את המאסר המותנה לא ראיתי לעשות כן מיוזמתי.

דין והכרעה

עיקר שיקולי הענישה פועלים לחובת הנאשם:

לחובת הנאשם שש הרשעות קודמות, שכולן נובעות מדרכו להתעמת עם שוטרים, להפריע להם בביצוע תפקידם ולקחת חלק בהתקהלויות אסורות והתפרעויות. בשנת 2017 הוטלו על הנאשם לא פחות מחמישה מאסרים מותנים, אחד מהם פקע זמן קצר לפני ביצוע המעשים מושא תיק זה, אחד לכאורה חל, אך המאשימה לא בקשה להפעילו ויתר השלושה הם בני הפעלה. יתרה מכך, הנאשם אף נדון לשמונה חודשי מאסר בפועל, לריצוי ממש, בגין אחת מהרשעותיו - ובכל אלה לא היה די כדי להרחיקו מביצוע עבירות דומות.

מעבר לכך, הנאשם לא קיבל אחריות למעשיו, אלא כפר בהם, וניכר בו בעת שהעיד כי אינו ער לחומרת מעשיו או לפגיעה שיש בהם באחרים. אך מובן הוא, כי כפירת הנאשם לא תביא להחמרה עמו, אך מנגד אדם המקבל אחריות למעשיו, מגלה מודעות לפסול שבהם, מביע עליהם חרטה וחוסך מזמנם של העדים ובית המשפט, זכאי להקלה, אשר הנאשם לא יהנה ממנה.

אני ער לכך שהנאשם הוא אב לשנים עשר ילדים, וכי עונש שיגזר עליו ישפיע גם על משפחתו. כמו כן אני ער לכך שהנאשם שהה במעצר בית כששה חודשים. אביא נתונים אלו בחשבון בקביעת העונש, ולא אמצה איתו את הדין.

לאור אלה, אשית על הנאשם עונש בצידו הבינוני-גבוה של המתחם, ואפעיל את המאסרים המותנים שלחובתו, במצטבר לעונש העיקרי שיגזר עליו אך תוך חפיפה חלקית ביניהם.

לפיכך גוזר על הנאשם את העונשים הבאים

- א. שבעה חודשי מאסר בפועל.
- ב. מפעיל מאסר מותנה של שלושה חודשים שהוטל על הנאשם ביום 26.6.17 בת"פ 48651-01-17.
- ג. מפעיל מאסר מותנה של חודשיים שהוטל על הנאשם ביום 4.7.17 ת"פ 48577-01-17.
- ד. מפעיל מאסר מותנה של שלושה חודשים שהוטל על הנאשם ביום 19.7.17 בת"פ 5552-3-17.

המאסרים המותנים יופעלו במצטבר למאסר שבסעיף א' תוך חפיפה חלקית ביניהם, כך שסך הכל ירצה הנאשם שנים עשר חודשי מאסר בפועל, בניכוי התקופה בה היה במעצר, מיום 31.3.20 ועד יום 23.7.20. הנאשם יתייצב למאסר ביום 11.4.21.

ה. שבעה חודשי מאסר, בו לא יישא אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר עבירה של תקיפת עובד ציבור, הפרעה לעובד ציבור או עבירת אלימות שהיא פשע.

ו. שלושה חודשי מאסר, בו לא יישא אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר עבירה של העלבת עובד ציבור או עבירת אלימות שהיא עוון.

- ז. קנס בסך 1,500 ש"ח או שבוע מאסר. הקנס ישולם עד יום 1.5.21.
- ח. פיצוי למתלוננת, עדת תביעה מס' 5 בסך 4,000 ש"ח. הסכום ישולם עד ליום 1.4.21.

הנאשם יתאם כניסתו למאסר עם ענף אבחון ומיון של שירותבתי הסוהר: פקס 08-9193314, דואר אלקטרוני MaasarN@ips.gov.il, טלפון : 08-9787377 או 08-9787336. ככל שלא תנתן החלטה אחרת, על הנאשם להתייצב למאסר ביום 11.4.21 עד השעה 9:00 במתקן המעצר בכלא ניצן ברמלה עם תעודה מזהה והעתק גזר הדין.

ניתן היום, י"א אדר תשפ"א, 23 פברואר 2021, במעמד הצדדים.